Robby Schouten over zijn leven tussen 2 continenten

ORANJESTAD — Televisiemaker en showpresentator Robby Schouten heeft een boek geschreven over zijn leven ‘Entre 2 continente’. Het gaat niet alleen over wat hij allemaal heeft meegemaakt maar ook over de geschiedenis van zijn familie en over de Antilliaanse diaspora, mensen die hij interviewde in zijn bekende programma ‘Leu fo’i cas’.

door onze verslaggever
Nadine Salas

Show di Robby bij TeleCuracao.

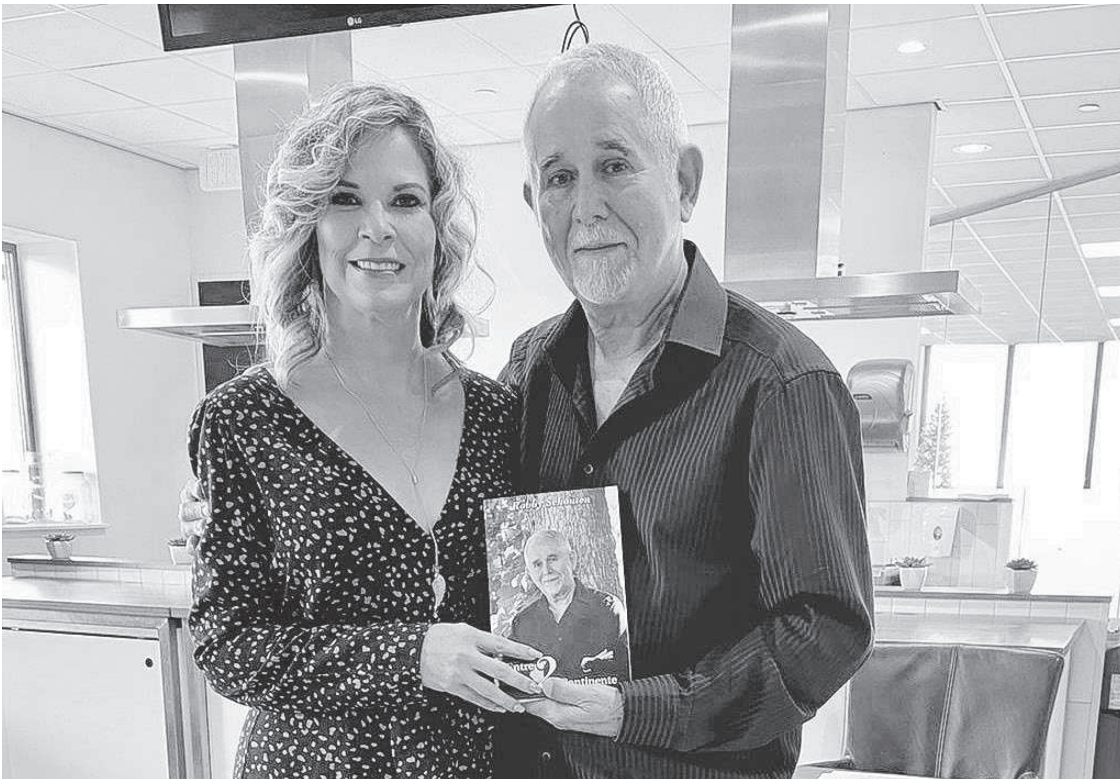

Robby Schouten en zijn verloofde Margareth Abraham.

Hoewel het boek afgelopen week op Aruba gepresenteerd is en deze komende weken op Curaçao en Bonaire, kampt de drukker met een tegenslag. Het papier dat nodig is voor het drukken, is vertraagd, een van de vele gevolgen van de heersende vertraging in de globale aanleverketen. Speciaal voor de presentatie zijn enkele proefexemplaren gedrukt.
Op de vraag waarom Schouten eigenlijk besloot een boek te schrijven zegt hij: “Ik heb dat al dertig jaar geleden besloten, maar ik kwam steeds uit bij een dramatisch gedeelte in het verleden, waar ik niet overheen kwam. Tijdens de coronacrisis heb ik de moed gehad om te zeggen, nou Robby, dat stukje dat je nooit hebt kunnen schrijven, ga je nu schrijven. En toen ik dat geschreven had, was het boek af.” Het boek heet ‘Tussen 2 continenten’ omdat Schouten al decennialang pendelt tussen de eilanden en Duitsland, waar hij woont met zijn familie.

Noodlanding
Dat ‘dramatische verleden’ betreft zijn verloofde, stewardess Margareth Abraham, die omkwam nadat het ALM-toestel, dat gecharterd werd door de luchtvaartmaatschappij Overseas National Airways om vluchten tussen New York en Sint Maarten uit te voeren, een noodlanding moest maken op zee op 2 mei 1970. Het toestel was onderweg naar Sint Maarten, maar kreeg vanwege de storm instructies van de verkeerstoren om om te keren, omdat ze anders tegen de heuvel geslagen konden worden bij het landen. Het toestel vloog rondjes tussen Puerto Rico, Sint Croix en de Maagdeneilanden in afwachting van toestemming van Sint Maarten om te landen. Die kwam, maar toen het toestel het eiland was genaderd stuurde de verkeerstoren het alsnog weg vanwege het steeds veranderende weer. Uiteindelijk raakte de brandstof op en moest een noodlanding op het water gemaakt worden 35 mijl voor Sint Croix.
Schouten vertelt die dag aan het werk te zijn voor een songfestival van Texas Instruments, maar hij werd gebeld door een vriend van hem bij TeleCuraçao, Eddy Oleana, die aandrong dat Schouten alles liet liggen en naar TeleCuraçao kwam. Hij zei: “Als vriend vraag ik je om nu te komen.” Schouten reed naar de televisiestudio, waar Oleana al stond te wachten en hem tegemoet kwam nog voordat hij uit zijn auto was gestapt en zei: “Robby, op dit ogenblik is iets gaande in de buurt van Sint Maarten in een storm in het overzeese gebied.”
“En dat was waar mijn verloofde was, waar ik binnen een week of twee mee zou trouwen. Toen was ik helemaal in de war en kapot. Hij zei: ze weten nog steeds niet wat er gebeurd is, maar ze kunnen niet landen. En toen keek ik naar de lucht op Curaçao en die was zo mooi blauw en helder, dat ik me niet kon voorstellen dat in datzelfde Caribisch gebied, een paar honderd kilometer verder een storm aan het woeden was, waardoor het vliegtuig constant probeerde te landen op Sint Maarten maar dat lukte niet.”

Held
“Margareth is een held geworden omdat ze zoveel passagiers heeft geholpen uit het vliegtuig te komen. Ik heb mensen leren kennen die zeiden dat het ongelofelijk was wat ze nog heeft kunnen betekenen voor vooral oudere mensen, op rustige momenten tussen de golven in. De Amerikanen bewonderen haar en zeggen dit is een held, want ze heeft veel mensen nog kunnen redden en die leven nu nog.” Een aantal passagiers kon niet meer uit het vliegtuig komen, dat naar de bodem zonk, en onder hen was ook Abrahams. 43 mensen overleefden de vlucht waar in totaal 57 passagiers en zes bemanningsleden op zaten. In mei vorig jaar werd haar postuum de Erepenning voor Menslievend Hulpbetoon toegekend door koning Willem Alexander, wat samen met de Militaire Willemsorde, de oudste nog bestaande onderscheiding voor moed is.

Schouten met de eindredacteur van het boek, Maureen Leenheer op Aruba.

Verloofd
“Ze hoefde niet eens aan boord te zijn, want ze was al niet meer in dienst. Ze had in december ontslag genomen in voorbereiding op ons huwelijk. Maar iemand van de maatschappij belde ons en vroeg ons of ze niet kon invallen en een laatste vlucht doen, omdat een andere stewardess ziek was geworden. We zeiden nee, dat doen we niet, want ze vliegt niet meer. Maar hij bleef steeds bellen en aandringen en de derde keer zeiden we oké, doe dat ene vluchtje maar en daarna trouwen we en gaan we naar Nederland”, vertelt Schouten. “Deze persoon tref ik deze week op Curaçao. Hij heeft er een hele zware depressie aan overhouden, dat hij degene is die bleef aandringen. Maar ik wil hem niet beschuldigen, want het is normaal om te vragen of je eventueel kunt inspringen. Ik ga met hem praten om deze zware last van zijn rug te nemen. Hij heeft niks verkeerd gedaan, maar zijn geweten heeft hem veel psychologische problemen gegeven.”

Herinnering
Wat was voor jou het laatste zetje om dit boek te schrijven? “Ik dacht, ik heb zoveel dingen meegemaakt in mijn leven, dat is wel de moeite waard om aan de mensen van deze mooie eilanden achter te laten als je er niet meer bent. Ik vond het ook heel belangrijk om Margareth in herinnering te houden. In mijn boek leer je Margareth als mens kennen. Iedereen kent haar als held van de Antillen en van Curaçao, maar niemand weet precies wie ze was. In mijn boek zie je wie het waren, twee gewone jonge mensen die verliefd op elkaar waren en zoveel met elkaar reisden en mooie plannen maakten voor de toekomst samen, plannen die nooit gerealiseerd zijn.”

Carrière
Schouten werd als zeventienjarige ‘ontdekt’ door radio-eigenaar Hubert Caruso Booi van Radio Caruso-Booi, die hem leerde omgaan met een microfoon en zijn leermeester was. Die schoof hem naar voren toen de raffinaderij op zoek was naar presentatoren voor een jeugdprogramma, dat werd ‘Lago-a-go-go’. “Van het een kwam het ander”, vertelt Schouten en toen TeleAruba werd opgericht kreeg Schouten met zijn presentatie-ervaring een contract aangeboden bij TeleAruba. “Mijn vader, die een bekend advocaat was, zei, laat me dat contract eens zien. Hij zei toen: Robby, zo’n mooi contract krijg je nergens en scheurde het doormidden. Wil je je hele leven een werknemer zijn of wil je een eigen show hebben?” Schouten ging terug naar Sonny Salas en zei dat hij een eigen show wilde. “Ik was negentien jaar, ik zei: geef me een kans.” Schouten wist veertien goede sponsors te strikken, waaronder de ALM, waarmee hij een *barter deal* afsloot voor vier vliegtickets per week voor zijn ‘Show di Robby’. Want deze waren live, dus de artiesten moesten heen en weer vliegen tussen Aruba en Curaçao. “Ik had acht programma’s per maand. Vier programma’s op TeleCuraçao en vier op TeleAruba.” Maar na het verlies van zijn verloofde kon de jonge Schouten niet meer functioneren op de eilanden, nam afscheid en vertrok hetzelfde jaar nog naar Europa. Op Aruba en op Curaçao organiseerde hij nog een afscheidsshow. Hij laat een foto zien van de staf van TeleCuraçao. “Het rare is dat alle mensen op deze foto niet meer op de wereld zijn, alleen ik ben nog over”, zegt Schouten, die 78 wordt over een paar maanden.
“Maar ik voel me nog jong. En ik ben ook de enige die nog televisieshows maakt.” Schouten is ook nog actief met zijn ‘Leu fo’i cas’-groepsreizen, waarmee hij groepen van zo’n 100 mensen door heel Europa meeneemt.
In zijn bekende ‘Leu fo’i cas’ televisieprogramma’s interviewt hij Arubanen, Curaçaoenaars en Bonairianen die over de hele wereld zijn gaan wonen, bijvoorbeeld als gevolg van de sluiting van de raffinaderij. Deze komen terug in zijn boek, alsook de familiegeschiedenis van Schouten, wiens grootvader een militair was uit Nederland die verliefd raakte op een donker gekleurd meisje uit Sint Maarten. Zijn ouders hadden eerst een eigen Papiamentstalige krant, de Chuchubi, maar richtten daarna de Engelstalige krant ‘The News’ op, die zo’n zestig jaar heeft bestaan. Ook gaat het over onder andere Tabaré Monzón en Erik van der Berg.
“Mijn boek is de realiteit, het gaat over mijn familie, de mensen die ik heb ontmoet en ook over mijn slechte en goede kanten”, legt hij uit. “Ik heb een selectie gemaakt, het had nog drie keer zo lang kunnen worden. Ik kan nog altijd een vervolg uitbrengen later. Op deze manier is het prettig, niet te dik en niet te gecompliceerd om te lezen”, aldus Schouten.

‘Entre 2 continente’ bestaat uit 275 pagina’s en zo’n vijftig foto’s. Het boek gaat 49,50 florin kosten in de boekwinkel. Er zijn twee versies van het boek. Voor de Arubaanse markt in het Papiamento, waarvan Maureen Luidens de eindredactie verzorgde en hielp het in een vorm te gieten om het uit te geven. Voor Curaçao en Bonaire komt er een versie in het Papiaments, verzorgd door Rita van der Heul en Ifna Ilaria.

Webinar ‘menselijke bibliotheek’ over rechten vluchtelingen

ORANJESTAD — Het Centrum voor Lifelong Learning organiseert morgen (9 december) van 14.00 tot 16.00 uur een ‘menselijke bibliotheek’. Tijdens deze vierde zoomsessie, waarvoor men zich kan inschrijven, kunnen persoonlijke verhalen worden uitgewisseld. De bedoeling is een groter begrip te kweken tussen vluchtelingen, studenten en docenten van de Universiteit van Aruba, en het publiek.

Het is het vierde webinar over vluchtelingenrechten die door het centrum wordt georganiseerd. Vluchtelingen uit Latijns-Amerika, die in het Caribisch gebied verblijven, en vluchtelingen uit het Midden-Oosten, die in Nederland verblijven, zullen hun verhalen met elkaar delen: de reden waarom zij hun land verlieten, en de ervaringen die ze opdeden in bij het inburgeren in een vreemd land.
Volgens gegevens van de UNHCR verblijven ongeveer 17.000 vluchtelingen en migranten op Aruba. Zij vormen iets minder dan 20 procent van de Arubaanse bevolking. Ondanks hun ontegenzeggelijke aanwezigheid en bijdrage aan de Arubaanse maatschappij, aldus het Centrum For Lifelong Learning, blijft deze groep door de overheid genegeerd worden. Omdat ze niet beschikken over een legale verblijfsstatus, vallen ze meer dan anderen ten prooi aan mishandeling, uitbuiting, en kunnen ze zonder enige juridische basis vastgezet worden.

Om het bewustzijn over deze zaken te vergroten hoopt het centrum universitaire studenten en anderen te interesseren voor de reeks webinars. Vorige webinars behelsden een paneldiscussie over de vluchtelingencrisis op Aruba, en presentaties over de rol en het effect van sociale organisaties in het verzachten van de effecten van de crisis.

Omdat het 10 december Internationale Dag van de Mensenrechten is, zal het webinar eindigen met een discussie over mensenrechten in de praktijk.

Breinbreker van de dag

Elke dag vindt u in de Amigoe op deze pagina een Sudoku. Plaats de cijfers 1 tot en met 9 zo in het diagram dat elk cijfer precies één keer voorkomt in elke rij en elke kolom. Elk van de cijfers 1 tot en met 9 moet ook precies één keer voorkomen in elk van de vetomrande 3-bij-3-vierkanten.

	5					9		
				8	6	7	2	
	1	7	3					
	4			6		3		
		3				8		
		2		4			7	
					4	1	8	
	6	1	7	5				
		4					9	

DIFFICULTY RATING: ★★★★☆

De oplossing voor de Sudoku staat op pagina 9 in deze krant.